

## WET CONTINUÏTEIT ONDERNEMINGEN (WCO)

### Het retentierecht van de schuldeiser

---

door **Mr. Gert DAMIAANS**

Indien een schuldenaar wordt toegelaten tot de procedure van gerechtelijke reorganisatie in het kader van de Wet betreffende de Continuïteit van de onderneming (WCO), kan een schuldeiser vaak enkel gebonden toekijken en afwachten.

Tijdens de beschermingsperiode die door de Rechtbank wordt toegekend, worden de uitoefening van alle middelen van gedwongen tenuitvoerlegging immers opgeschort.

Verbintenisrechtelijke clausules en excepties blijven echter wel overeind en kunnen ingeroepen worden tijdens de periode van opschorting.

De WCO bepaalt immers dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie geen einde maakt aan de lopende overeenkomsten en evenmin afbreuk doet aan de modaliteiten van hun uitvoering.

Het retentierecht omvat het recht van de schuldeiser om een goed dat hij onder zicht heeft niet af te geven aan zijn schuldenaar zolang deze in gebreke blijft.

Voor de toepassing van het retentierecht is het vereist dat het handelt om een zeker en opeisbare schuldvordering in hoofde van de schuldeiser. De schuldeiser moet de feitelijke macht over de zaak hebben en er dient een nauwe band te bestaan tussen de schuldvordering enerzijds en de teruggehouden zaak anderzijds. Ook dient de schuldeiser het retentierecht ter goede trouw uit te oefenen.

Aangezien het retentierecht niet van dwingend recht of openbare orde is, kan het contractueel worden beperkt, uitgesloten of zelfs uitgebreid worden. Deze bepalingen of clausules zijn veeleer terug te vinden in de overeenkomst tussen partijen of de algemene voorwaarden van de schuldeiser, voor zover deze uiteraard tegenstelbaar zijn.

Tussen partijen kan zelfs een retentierecht bedongen worden waarbij er geen nauwe band dient te bestaan tussen de schuldvordering en de zaak: het zgn. conventioneel retentierecht.

Tijdens de opschortingsperiode in het kader van de WCO is de schuldeiser aldus gerechtigd om zijn retentierecht uit te oefenen.

De grenzen voor de uitoefening van het retentierecht ten aanzien van een schuldenaar in WCO worden bepaald door het rechtsmisbruik.

Het proportionaliteitscriterium wordt immers geschonden als er een te grote discrepantie bestaat tussen het bedrag van de schuldvordering en de waarde van de goederen waarop het retentierecht wordt uitgeoefend.

Het Hof van Antwerpen oordeelde ook dat het uitoefenen van een retentierecht nadat de schuldeiser kennis had gekregen van de aanvang van de procedure van gerechtelijke reorganisatie rechtsmisbruik omvat.

Het is dus aangewezen voor de schuldeiser om tijdig zijn retentierecht in te roepen en niet te wachten totdat de schuldenaar reeds bescherming heeft aangevraagd.

Ook dient ook gewezen te worden op de ratio legis van de WCO zelf. De WCO beoogt de continuïteit van de onderneming van de schuldenaar. De schuldeiser kan dan ook zijn rechten niet op dergelijke wijze uitoefenen dat elke normale bedrijfsuitoefening door de schuldenaar onmogelijk wordt gemaakt door het terughouden van een essentiële zaak.

De schuldeiser met een retentierecht is geen *buitengewone schuldeiser in de opschorting* noch een *schuldeiser-eigenaar* in de zin van art. 2 WCO en zal zodoende gebonden zijn door het goedgekeurde reorganisatieplan.

Indien de schuldvordering van de schuldeiser in het reorganisatieplan wordt beperkt, kan hij ook slechts het retentierecht in die verhouding kunnen uitvoeren.

Tenslotte bestaat er de moeilijkheid en nuance tussen het verlengd retentierecht en het conventioneel retentierecht enerzijds en het pandrecht anderzijds.

Enerzijds heeft het pandrecht slechts de nodige waarde en slagkracht indien effectief kan overgegaan worden tot executie op de goederen, hetgeen nu net door de WCO wordt verboden.

Anderzijds wordt de tegenwerpelijke van een conventioneel of verlengd retentierecht ten aanzien van derden niet aanvaard. Een dergelijk retentierecht vloeit immers louter en alleen voort uit de wilsovereenstemming tussen partijen.

Wenst u als schuldeiser uw rechten optimaal te vrijwaren of wordt u geconfronteerd met een schuldenaar die toegelaten werd tot de gerechtelijke reorganisatie in het kader van de WCO, aarzel dan niet om onze specialisten te contacteren voor advies, bijstand of de redactie van de noodzakelijke overeenkomsten.

Wij staan graag ter uwer beschikking.

## Gert DAMIAANS

Advocaat-Vennoot



**ARGUS ADVOCATEN**

Kolonel Dusartplein 34 bus 1 - 3500 Hasselt – Belgium  
www.argusadvocaten.be - Tel: +32(0)11 28 64 22 - Fax: +32(0)11 22 15 90

[gert.damiaans@argusadvocaten.be](mailto:gert.damiaans@argusadvocaten.be)

Argus Advocaten is een Bv mvv CVBA onder KBO-nr. 0450391091  
Kantoorrekening : 645-1194070-35 (bank van breda : iban: be 57 6451 1940 7035 – swift code / bic : jvb abe 22)  
Derdenrekening : 645-1194071-36 (bank van breda : iban: be 57 6451 1940 7136 – swift code / bic : jvb abe 22)



**ARGUS ADVOCATEN is lid van LEX-EUREGIO** : Lex-Euregio is een Europees samenwerkingsverband tussen de advocatenkantoren:

- \* Argus Advocaten (Hasselt – Belgium)
- \* Delheid Soiron Hammer (Aachen – Germany)
- \* Thuis & Partners – (Heerlen & Maastricht – Netherlands)
- \* Firket Brandenburg Crahay Pichault et associés – Liège & Brussel – Belgium)

DISCLAIMER: mededeling van algemene informatie onder voorbehoud : Alle informatie in deze nieuwsbrief is van algemene aard en louter ter toelichting, zonder de bedoeling exhaustief te willen zijn of toepasbaar te zijn in een individueel of algemeen geval. De informatie is niet aangepast aan omstandigheden die specifiek zijn voor een persoon of entiteit, en u mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen voor persoonlijk gebruik. Om een specifiek of persoonlijk advies te verkrijgen, moet u altijd contact opnemen met één van onze advocaten. De in deze nieuwsbrief ter beschikking gestelde informatie en documenten mogen niet als authentieke overname van de officieel aangenomen tekst worden beschouwd. Ondanks alle voortdurend geleverde inspanningen kan auteur van deze nieuwsbrief, noch Argus Advocaten niet garanderen dat de ter beschikking gestelde informatie volledig, juist, nauwkeurig of bijgewerkt is. Als u onjuistheden vaststelt, kunt u contact opnemen met het secretariaat van de Argus Advocaten om deze te melden. De auteur, noch Argus Advocaten, geeft geen enkele expliciete of impliciete garantie wat de volledigheid, exactheid en actualiteit van deze algemene informatieverstrekking en gegevens en toepassingen betreft. De auteur, noch Argus Advocaten, kan niet aansprakelijk worden gesteld voor rechtstreekse of onrechtstreekse schade die ontstaat uit het gebruik van deze nieuwsbrief of van de via deze nieuwsbrief ter beschikking gestelde informatie. De inhoud van de nieuwsbrief kan steeds zonder aankondiging of kennisgeving aangepast, gewijzigd, aangevuld of verwijderd worden.